Година X (III) Варна, 21 юни 1923 год. Брой 620 (20)

Излиза три пжти седмично в понеделник, сряда и петжк.

АБОНАМЕНТА Е: Годишно 150 лв., 1/2 год 80 лв., 3 месечно 45 лв.

Абонамента започва на всяко 1-во число от месеца — винаги предплата.

ТЖРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ЗАЩИТА

Орган на общите бжлгарски тжрговско-индустриални интереси.

Редактор-издател: **П. Д. Драгулев.**

Цената за обявите са: За кв. сантиметр 2·50 лв.; за годежни, венчални, некролози 1·50 лв. за едно публикуване; баланси, решения, циркуляри и протоколи по 1·50 лв.; регистрация на тжрговски и индустриялни фирми 10 лв.

Всичко що се отнася до вестника се адресира: до „Тжрг.-Промишлена Защита“. Варна, „Венчан“ 8.

Макс Бехман & С-ие

ЦИМЕНТ „ГЕЛИНДЖИК“

от Новоросийск, анализиран от М-то на Общите Сгради, в бжчви, повече от 100 вагона в склада ни тук и толкова в склада ни Бургаз, продаваме :: на цени умерени и напжлно конкурентни. ::

Продава се изцяло или по вагон и нагоре.

Отнесете се до кантората ни: Варна, улица „Охридска“, 4.

I-ва Бжлгарска Концесионирана Фабрика :: за ютени изделия „КИРИЛ“ — Варна. ::

Произвежда всички видове: ЗЕБЛА (кенивири), ТОРБИ (чували), КАРПЕТИ (постелки), ТЮТЮНЕВ АМБАЛАЖ и др., които по качество и здравина превжзхождат чуждестранните. **Цени умерени.**

Продажба и поржчки на едро при фабриката или при **ВЖРБАН х. ГЕНЧЕВ** — Варна.

Ревизия или нова стопанска политика.

В 19-тия брой на вестника си, под надслов: „Пред заджнени врата,“ ние изтжкнахме, че фискалната и народно стопанска политика на джржавата, респективно доскорошното правителство, водят кжм еднакво пагубни и за джржавата и за народа пжтища — джржавата губи 3/7 от приходите за покриване своя бюджета, народното стопанство губи пжлната стойност на своето производство от блага. И всичко това се джлжи на неразумните мероприятия и с задни цели кованите закони, с преднамеренност да изменят коренно стопанския строй и да даджт друга насока на общия икономически живот, като се катурне и сломи досегашния начин на тжргуване и се замени с нов метод — чрез кооперациите в производството, обмената и кредита; сиреч, чрез унищожението от джно на тжрговията, индустрията и капитала (в банкерските ржце) и нагаждането им в ржцете на широките маси с широкото дребно участие на тия маси в упражнението на производството, обмената и кредита, до сега дело само на „думбазите“, „спекулантите“, и „кожодерите“.

Под девиза на освобождението на човечеството на „черния труд“ от „експлоатация, бившето правителство коваше закони и наредби: то под сжщия девиз водеше политика на рушене и разстройване и резолтата на тая разстроителна негова политика беше това, което е пред очите ни, което виждаме: парализирането на целата износна и вносна тжрговия, финансовото разнебитване на страната, сжвжршенния отпаджк на народното стопанство и кооперации и синдикати, преобжрнати в котила на престжпността, в вертепи на аферизма, гнезда на грабителството и разхитителството.

Разстройството на тжрговията, финансите и общонародното стопанство — нека споменем това — с брутално прилагане на всички с предомисжл издавани наредби и гласувани закони, се изкористваше за лични материялни облаги от всички началостоящи на „народния магазин“ и на всяко по крупно кооперативно предприятие министри. Наредбите и законите им служеха за средство не само да разстройват, не само да рушат и одушват целият стопански живот по един формално установен ред, но и с взятничество, с форменно разбойничество на органите им, колкото е вжзможно повече и по скоро да се заграбят капиталите и се уголят тжрговците индустриялците, банките и, стоящите вжн от техните наречени „кооперативни“ котила, дребен еснаф и занаятчийството.

Покрай всичките закони за снабдяване джржавата с помещения за джржавните и обществени учреждения, за трудова поземелна собственност, за конфискация капиталите на „незаконно“ забогатяли, за принудително снабдяване с джржавен вестник, за заджлжително купуване по неколко комплекта мерки и теглилки, за десеторно и двадесеторно облагане с данжци, изключително тжрговците, банките, дружествата и дребния градски занаятчийски еснаф, и за много и премного още други цели, точно преди две години от днес (на 28 юни 1921 год.) се приложи една сточно износна тарифа, придружена в последствие, с разяснения, поправки и допжлнения, които докараха износната тжрговия до заджнена врата и които спреха от всяко развитие целокупно народното ни стопанство, особено напоследжк, когато курсовете на парите на ония джржави, в които става износа на нашите произведения, се поддаджха на една чувствително застрашителна колебливост и на една катастрофална за нашия внос и износ промена кжм понижение.

В пжрвостепенните производителни р а й о н и на зжрнени храни, които по настоящем обикаляме, ни се кава направо от производителите, че 65—70% от зжрнените храни, реколта 1922 година, са останали неизнесени и ще бждат достигнати от новата рдколта, жетвата на която е започната и, ако курсовете така отиват, и ако износната тарифа, с всичките й разяснения, поправки и допжлнения, не се премахне, то и реколтата от тази година, заедно с миналогодишната ще останат неизнесени. Посочиха ни хамбарите и стифовете на тжрговците по гарите и пристанищата, стоящи от по 2 и повече месеца неподвижни и постоянно губещи от стойността си, постоянно обезценяващи се, покрай другите причини и обстоятелства, още и от спадането на валутите на джржавите, в които износа на нашите зжрнени храни и брашна има пазар. Закупените от тжрговците по 6·50 лева храни, днес струват, тук на самото место, по 3·80 лева. Тук, на самото место всеки тжрговец губи по 2·70 лева на килограм, а колко ще нагуби срещу конкуренцията, ако нанесе стоката си в вжншния пазар, след като плати всичките мита, такси девизи и пр., предписани от тарифата, наредбите и закона?! — Господ знае!

Това е положението от разрушителната политика на бившето правителство на тжрговията с зжрнени храни и брашна; а какво е то за тжрговията с другите стоки, които, ако не се продаджт и осребржт в чуждите пазари, тук, у нас, не намирайки такжв пазар и такива тжрсители, които да вжзнаградят капитала и труда на производителя, отиват за безценица и не само не ползуват стопанството, но му причиняват и големи загуби?

Нека споменем за едно две от тия производства, неизнисането на които — след зжрнените храни — най-болезненно се отразява на народното стопанство, на тжрговията, на финансите и на народния труд.

Обиколихме всички джрварски и вжглищарски пристанища по нашето море. Пред тях са издигнати планини от джрвени вжглища и джрва, готови за износ; но износ не става; питахме: защо не става износ? И, вместо отговор направиха ни се, за по голяма нагледност, следните две сметки:

За вжглищата:

Такса, покупка гора	0·75 лв.
Сечене и изнасяне	0·40 лв.
Горене	0·40 лв.
Пренос до пристанищ.	0·15 лв.
	*) 2·10 лв.

Това е до пристанището костувата цена. Следват след това разходи до почване натоварването:

Такса подобр. пол. на членов.	0·30 л.
Мито 0·15, герб. и др.	0·20 л.
Центр. девизите	0·10 л.
всичко	0·60 л.
плюс	2·10 л.
всичко	2·70 л.

до натоварването; но и натоварването костува:

Натоварване навло 1 1/2 гр. вжрху лира от 50 л. —	0·75 л.
вносно мито 0·5 гр.	0·25 л.
плюс	2·70 л.
всичко	3·70 л.

Продажба fob 4 1/2 гр. от 50 л. лира = 2·25 ока, следователно, костова цена 3·70 — 2·25 = 1·45 загуба.

Продажба в Цариград 5 1/2 6 гр. по 50 л. лира = 3 л. ока или 2·24 л. кгр., изаети от 3·70 = 1·46 лв. загуба.

„При тия условия износа е невжзможен: вжглищата тлеят под жара на юнското слжнце, златото ни се топи и отива в земята, а ние, уж, капиталисти днес, с просяшка тояга в утрешния ден ще тропаме пред чужди врати, да ни се даде подслон“, каза с тежка вжздишка тжрговеца експортер на вжглища.

За джрвата:

Костова цена 1 куб. м. скеля кладня	180 л.
Товарене на гемия или параход	60 л.
Превоз 200 гр. лира от 50 л.	100 л.
всичко	340 л.
Вносно мито в Ц/град 65 гр. по 50 л. лира	32·50 л.
Износно мито, курсова разлика и др.	52 л.
всичко	424·50 л.

костуема цена на 1 кубик до Ц/град, или 212 л. на чекия от 250 кгр.

В Цариград се продава една чекия джрва по 260 гр. максимум, които по 50 л. лира струват 130 лв., следователно, 212 — 130 = 82 л. загуба на 1 чекия. „Кой бжлгарски експортер може да иде на такава явна загуба? Джрвата гният и ще изгният на местото, дето се намират, ако не се намери човек от сегашното правителство да разкжса веригите, в които бившето правителство окова тжрговията ни изцело, а износната тжрговия, в особенности; ние правим апел кжм правителството не да ревизира тарифата и наредбите, а да унищожи направо системата и да замени сжвжршенно стопанската и икономическата политика на тжрговско задушаване и стопанско рушене. Вие виждате от тоя збир от хора из всичките краища на Бжлгария, че джрварското и вжглищно производство дават поминжк не само на местните околни населения, но и на населенията от северна Бжлгария: Герлово, Враната, Дели-Орман и други места от кжм Тжрновско, Шуменско, Е. Джумайско, О.Пазарско, Разградско и пр. Те идат с колата си, с добитжка си, с ржцете си без стотинка и завржщат се с по 3-4 до 5 и 6 хиляди лева средно. Това е поминжк, това е печалба, която сее благоденствие за народа. Престжпно е да се не обжрне внимание на тжжбите и на молбите ни: **да се „снемат веригите от тжрговията ни“**, заключи тжрговеца.

Ние също апелираме да се изостави веднага хищническата и грабителска стопанска и икономическа политика на бившето правителство — в общия интерес на Бжлгария, веднага да се насади политика на общото гражданско доверие и задоволство от бждещето — политика на свободно и спокойно тжрговско заживеване и стопанско заздравяване.

Alvanitino.

P. S. В Бургаз, например, още миналата година в летото беше готова за производство и експорт мелницата на Д-во „Големи Бжлгар. Мелници“, която дава 25 вагона брашно в денонощие и в вид на фабрикат ще изнася всичките зжрнени храни на цела южна Бжлгария. Тя не се реши и не би могла да се реши да работи още джлго време при сжществуването на режима на действуващата износна тарифа и тежките други формалности, които осуетяват всякакжв експорт. А колко други придприятия стоят и пжшкат от мжка, че не могат да работят по сжщата причина?!

*) В некои места разхода е повече, но в други места е по малко и балансира се. Цифрата 2·10 лева е средна.

Общото положение.

Интересно нещо. Всичките международни конференции джржани след сключването на мира — тая в Лондон, тая в Бреслау за паричния вжпрос, сжщо и тая последната парламентарна международна конференция в Прага, дойдоха до заключението, че джржавните правителства са отговорни за лошото сжстояние на народните пари. Иначе немаше защо да се иска от джржавите да уравновесяват бюджетите си и това уравновесяване да не бжде с печатане на пари и сключване на заеми, а с данжчни преобременявания на гражданите. Наистина, че и правителствата са били вжзджржани в разходите и че техните старания са се движели около точното наплащане разхвжрлените данжци, да нема да остават бюджетни дефицити, нито нужди за заджлжняване на джржавите, да не става нужда за печатане банкноти, което, в края на краищата, е едно и сжщо. Рушейки по тоя начин дотогавашната стойност на народната пара, правителствата за да се оправдават, хвжрляха отговорността вжрху гражданите: вжрху износната и вносна тжрговия, вжрху банките и т. н. и нареждаха и предписваха множество контролни мерки, които отричат всека полза на домашната пара, но предизвикаха нови разходи за частната и джржавна администрация. Исканията на най-признатите специалисти в тия конференции за уравновесването на бюджетите по описания начин тежнеяха к ж м повржщането кжм нормалното сжстояние, както беше по рано, но те не беха послушани.

Между това, известни джржави, проджлжават повече и повече да загазват и да гавят в ненормалността. Русия не е сама самичка. По нейните стжпки вжрви Полша, дето болшинството на парламентарната бюджетна комисия гласува на правителството недоверие, не усвоявайки позициите на диспози-

ционния фонд на министра председателя и министра на вжнишните работи. В сжщия пжт отдавна вече вжрви Германия, искайки да докаже пред света невжможността си да плати военните обезщетения, като по план обаря стойността на марката, която в последните дни стигна и надмина с падането си курса на австрийската корона. Един специален финансов вестник пресмета, че Германия от 1 август 1914 г. до 23 март 1923 г. е ощетила чуждите страни с 13½ милиярда холандски хоринати, като изнесе 5 билиона марки. За жалост, тази загуба за чужденстранния свят на немската марка днес е много голема, защото за горната сметка е земен курса 1 фиор. — 10,000 марки, които са днеска с тройно по лоша цена.

Това е престжпление (криминал), което с план се извжрши. То е най-малката степен лекомисленост, ако не е било зло намерение. Интер-парламентарната конференция в Прага предложи да се проучи вжпроса, как срещу нуждните гаранции би могло да се набави международен заем за државите с обезвредени пари, който да се употреби изключително за поправяне на валутите им. Австрия, която предшествуваше примера на Германия, има над себе си опекунство, което едничко може да я брани от лекомислието и злосторството. Дружеството на народите постави в Австрия комисаря влицето на един швейцарец, д-р Цимерман, който даде на австрийската финансова и државна политика солидна основа. В междувременния кредит Австрия в странство се поправи, защото Д-вото на Народите обезпечи на Австрия международния заем от 650 милиона златни корони, от чиято целост ½ приема Америка. Австрия се сдоби и с своя парична банка, която има само едно номинално управление, но така наречения сжветник, на който ще бжде швейцареца д-р Карл Шнидер от Вартена, който е подпредседател на швейцарската парична банка, ще да управлява и сжададената банка. Той има право да влиза в подробностите на всичките ѝ работи, да изисква от банковите чиновници всички сметки, да наглежда и проверява всички документи, особено известнята на главния директор-председател на банката, да присжтствува на заседанията на управлението и дирекцията с сжвещателен глас, да свиква нейни заседения и — без негово позволение да не могат да се взимат никакви важни решения.

От значението на това, че правителствата нито едно от умните предложения на международните конференции не усвояват. В всичките сжобщения от конференциите е констатирана щетността (вредителност) от паспортния калямитет (бедствие) и е искано да се премахнат (да се изоставят) полицейските отегчителни придирвания и пжтуването. Конференцията в Порторозо потвжрди сжщото и тогава почнатите преговори между државите за упростотворяването на паспортните формалности не са още прекжснати, но между административно назад останалите држави не е още нищо достигнато. Сжщо и интерпарламентарната конференция в Прага можеше да вземе решение, с което да се отстранят всички паспортни мжчнотии, които затрудняват тжрговията и сжобщенията.

Сжрбия, която пред нищо не се спира, когато е работата да пречи на нашата тжрговия, си сжобщенията ни, прави сжщите усилия пред другите држави да се премахнат мжчнотите за излаз на нейните произведения и на тжрговците ѝ, но направдно, защото за себе си иска такъв излаз, а за другите тя сама го отрича, защото действува с сржбски егоизм.

Без сжмнение, една от най-добрите мерки за да се поправят вжтрешните (домашните) валути е тжргонската активност срещу странство. Но некои држави, дори и нашата, не могат или още не желаят да разберат това — те не могат или нещат да видят това. В Ромжния специална комисия разучи тоя вжпрос и призна неминуемата нужда за премахването на износните запрещения като мерка за повишаване на производството. Но ромжнското правителство още не освобождава износа, издирвайки всякога некакви жгжлчета да се спотайва. В Сжрбия износния вжпрос е удовлетворително разрешен още в 1920 година, след като пропаднаха необмислените от правителството наредби за износа на яйца. Миналата есен там пак бе вжведена забраната на износа на жито и свини, която, макар и с тежка мжка, тази година се премахна.

Само нашето правителство, в подражание на ромжнското, не измени всички ония мерки, които станаха най-важната и най-неотстранимата от силите и средствата на тжрговците причина износа на кашкавала, сиренето, вжглищата, керестето, дървата и вжрнените храни — последните в размер на 60 до 70% — да останат неизнесени и поради вагаемането пазарите с сжщите артикули от други производителни држави, ние да останем да си ги трием на главата.

Пр. Пр.

Банкерски преглед.

Баланса на Бжлгарската Тжрговска Банка.

След Бжлгарската Тжрговска Банка се появиха и други банки с девиза: „бжлгарското за бжлгарите," но ней требва да се отдаде всичкото дльжимо пжрвенство и признателност, че като банка на родния капитал, на времете си, тя пжрва се появи с един родолюбив и пламенно патриотичен размах да услужи на родния кредит, да получи своето развитие в зародилите се тжрговски и индустриални сили и да даде импулс на народното стопанство. Само поради тия ценни услуги на Бжлг. Тжрговска Банка кжм нашата страна, печата ни дльжи да ѝ отдава всякога своето уважение и да посветява по нещо в своите стжлци; но тя заслужава сжщото и по-особенно дори уважение още и като колосален финансов фактор, който, след Бжлгар. Нар. Банка, играе една пжрвостепенна роля в сждбините на нашето родно стопанство, тжрговия и финанси.

Ние варненците, които сжзнаваме за варненската тжрговия и индустрия особено важната и от пжрвостепенно стопанско значение роля, която играе тая банка, не можем да не се спрем с радост и гордост вжрху нейна баланс за изтеклата година и да констатираме, както винаги от 15-20 години, нейния морален просперитет и материялен прогрес, здраво и по здраво затвждявани и вжвишавани.

Баланса на Бжлгар. Тжргов. Банка ни дава следното нагледно сжвсем искрено очертание на цифрите през операционната ѝ 1922 година, което изжвредно много говори за нея: Актив бруто 265,239,222 79 лева, при основен капитал 30,000,000 лева. Бруто печалби 15,020,906 81 лева. Разпределени печалби 5,596,802 25 лева. Платен дивидент 8% вжрху лева 30 милиона 2,400,000 лева, 2 дивидент вжрху 30,000,000 лева 2,400,000 и лева резервен фонд 560,000 лева. Кжм пасива — резервен капитал 6,940,000 лв.

Моралния просперитет, моралното благоуспеване на Б. Т. Банка, по силата на нейното растящо развитие, я издигат още повече пред очите на стопанския, икономическия и финансовия вжтрешен и вжнижшен свят като един от най-силните и най надеждните фактори, на който бжлгарския стопански живот може с сигурност всякога да се облегне. Материялния прогрес, материялното преуспеване, това, е силата, която ѝ придава активната способност полезно и реално да участвува в сжтрудничеството за стопанското, тжрговското и финансовото сжвземане и развитие на страната. Ако многобройните колосални индустриални и тжрговски предприятия и разни акционерни дружества, стоящи зад гжрбжт на Б. Т. Банка са разцжвтели и са отишли много напред, това се дльжи на нейното хубаво реноме, сжщевременно на силата на прогресивно растящите ѝ капитали, не на кухите надувания на цифрите, а на реалната нейна мощ.

Единствена е Бжл. Тжр. Банка, която твори и всякога твори, а не разрушава. Единствена е тя, която с всемощието си, като чисто бжлгарска банка, иде всякога да разтаврира разрушението да го вжзобнови, но не да го дозарови в пепилищата и в руините му.

В Варна ние помним много стопански и икономически кризи. Помним мелничарската криза, в която Б. Т. Б. игра активна, но само спасителна роля и 9% от вжтановяването на мелничарската индустрия се дльжеше на кредита, когото тя откри на изпадналите, дльжаше се на нейната колантност.

Сега в Варна сме свидетели на сжщата нейна ползатворна дейност посред всеки кредитоспособен, но измжчван от вилнеящата тежка криза тжрговец, индустриялец и всякжкжв стопански деец. Последните намират нейната здрава помощ в нейна кредит — намират мощна упора в тия трудни времена на стагнацията.

Директора на клона ѝ, достоуважаем варненски гражданин, познаващ основно тжрговската и индустриална кредитоспособност на всички в тая пияца, долавящ сжвсем умело всичките грозящи моменти, облечен с пжлното доверие на своята централа и широко уторизиран да действува по свое усмотрение в интерес на спасението на тжрговията и индустрията, прави всичко, щото и преа сега бушуващата крива Б. Т. Банка да е опората на застрашените, да е якорната техното спасение от погибел — с своите обширни познания на банковото дело с своя изпитан замах на способен и дльгогодишен банкер — и той гради и още повече издига името на своята банка като я туря в най-светли зари пред очите на стопанския, икономическия и финансовия свят в страната.

Л.

Административното правосждие.

Бившето правителство, изобщо, се бояше от правосждието и на всякжде, кадето го сжареше, даже, кждето подозреше, че блещука, с пжрт го гонеше. Вжрховния Административен сжд е единственото место, кадето оепраданите и изнудваните по разни начини от административните власти хора намираха спасение и защита на правата си — в онзи негов сжстав от пжрвостепенни и независими магистрати, бе прогонен; много от правата на той независим сжд беха отнети и турени под и в власта на министрите. Сега тоя сжд, без право да пледират пред него адвокати, е извел подобието на една сждебна комисия, числяща с кжм всичките министерства, която вжрши само онова, което самите министри или техните подведомствени чиновници вжршат, или би вжршили. Той облича в форма на решение само онова, което министра или чиновника е извжршил и всичко потвжрдява — просто като че по заповед или с самовнушаван автоматизм.

Имахме случай да видим много решения веч, след новото реорганизиране на Вжрховния Административен сжд и, право да си кажем, от тех ние сме поражени!

Случи ни се, обаче, тия дни да прочетем и решение № 568 от 26 април 1923 год. по една жалба на „Бургазка Банка".

Касае се работата, че не по закона, а по едно своеобразно тжлкувание с окржжно писмо от министра „Бургазка Банка" е обложена с данжк вжрху печалбата на една сума от 10,327 90 лева и друга 70,000 лева, едната и другата предназначени за изплащане, дльжими кжм државата, които банката не смята и неможе да смята за свои печалби.

Е!о сжображението на Вжрховния Административен Сжд: „сждит обаче намира това оплакване неоснователно, *защото тия суми са печалби на дружеството* (к. н.) и като такива подлежат по закона (!?) на облагане".

Спомня ми си следния куриозен епизод от турското време: турчина бирник сжбира от бжлгарина данжкоплатец данжка точно, колкото бил записан в тефтеря му и едва след това му изисква още една бела меджидия над данжка. Бжлгарина очуден му обржща вниманието: „ефендим, янглжш, олмаяжнжа! — бу замджр!" „Е, халт етме де — и ще замжна зам алжйорум! . . ." „Ефендим, янглжштжр! . . ." „Хич янглжш биля дейл — вам вердийн ичин, зам алжйорум сана" „Демек . . . диш хакж" . . ." — казал бжлгарина. „Истерсан ойле тут." *отсякал бирника.*

Замжна зам — демек: диш хакж — на данжка данжк, ще рече кирия за вжбите, или в права смисжл разбрано: и ще платиш данжк за това, че плащаш данжк.

Вжрховния административен сжд, който разрешил жалбата на „Бургазска Банка" и в смисжл, както е решението му, може ли да разбере смисжла на бирническата постжпка?

Един скромен вжпрос задаваме на почитаемия сжд: Печалба ли е онова, което едно предприятие, едно физическо или юридическо лице, или едно учреждение, дори, изважда от касата си и за нуждите или за задлжленията, произтичащи от самата негова работа, го дава и безвжзвратно иждивява? Конкретно казано: сждията е дльжен да напише решенията си; требват му да извжрши тъзи работа с книги, писалки, мастило, попивки, мастилница, маса, стол и т. н., купува ги и ги иждивява за да извжрши работата си и тая работа, след тези *иждивения*, му дава доход 100 лева, след като иждивил да речем 30 лева, които отишли в джоба на други лица — каква е и коя е печалбата на сждията, сто лева ли или 70? И чирачегата от терзийския еснаф ще кажат: прахосани са чисти 30 лева за да се спечелят други чисти 70, или иначе казано: печалбата е 70, а не 100 лева.

Да, но ти испечели 100 и от тех ми даваш 30, ще каже сждията. „Испечелих 100, но 30 за вас, а 70 за мен, отговаря данжколатеца. Не сте ли доволен само от това, че и от тия 70 искате да ми вземете още една част, т. е. ще вземете от една овца две кожи? — допжлня сжщия.

Едно време простите хора брояха 10 снопа и 11-я, отделяха за данжк. Сега, даже и административните сждии, като броят 10 снопа и взимат 11-я обржщат се кжм данжкоплатеца и казват му: „не, и за снопа, що взехме ний ще платиш данжк — това е административната правда". Казват: „От печалбите платихте данжк и за данжка платихте данжк!"

Не се ли вжрнахме 100 години назад, когато спахийския бирник изимаше данжк и за туй, че е яя кокошката на гяурина!

Много прецизно правосждие!

* * *

Не, на административното правосждие, необходимо нужно е, да се вжвжрне изгубения авторитет; административното правосждие требва да е истински тжлкувател на закона и в неговия дух да се прилага; административното правосждие, изисква се без друго, да е сеятел на светлината на правдата.

Богатство, което умира.

Секретара на Скопската Тжр. Индустр. Камара, некой си Драг. Миличевич, с подписа си е излезал в сржбската преса с горния надслов, да оплаква „Южна Сжрбия" (!), че не отива напред, напротив, губи от онова, що е по-рано имала.

„Днес, казва той, отпадането в производството на тжрговските и индустрияяни растителности и производството е едно от най-очебиещите стопански явления в Южня Сжрбия. Всички те, сжщо и опиума, и макжт, и ориза, и тютюна, и памука, и пашкулите в своите годишни приноси показват страшно намаление. Всичко това свидетелствува, че, (сржбската!) индустрия от тази гледна точка губи иначе много хубавите изгледи, че на юг тя ще намери и получи своя дял от своите сурови материяли.

„Но и ако можеше тая промена от материялно економическо гледище да се защищава поради общата несполука, която владее в државата, поради военните преврати и следвоенната бжркотия, все пак тя требва да ни кара да сжрбим за тоя отпаджк, като една голема, тежка и незаменима загуба от духовно естество, по стопанството на юг, на интересите на неговото население и по интересите на народната индустрия.

„Богатството, което умира" не е богатство материялно. То е богатство на знанието и ученоста, които в сжвременната народна икономия се придобиват и се сждават с цената на тежки материални и физически жертви и напрегания.

„Богатството което умира" е богатство, на отделни личности, богатството което е оставжло ненакжрнена концентрация на паричното богатство. То за многобройни малки и отделни семейства, е било една отбранителна сила от подпадане под грубия обществен и работнически пролетарски режим.

„Това второто, по малко уважавано и с недостатжчно оценено значение отпадане на производството и индустрияяните разтителности, и производителността, ще се сложи като проблема сжщо така, както и проблемата на тжрговията и индустрията.

„Практическите примери са добри средства за да потвжрдят това. Ще си послужа с един от примерите, макар че те, без изключение, могат да се приложат вжрху всяко едно от гореизброените производства.

„Преди войната за освобождението (?!б. н.) земите на Призрен и Джково, последните

ЗРЪНЦА
ПО ЕДНО В БРОЙ.

В културните страни, с развита търговия, *времето* представлява от себе си *съкровище*. Това е въpвяща монета, същинска форма из богатство. Ние изкарваме Негово Величество — часа на главния площад и преклаляме колене пред Него.

Времето е пари! Ето търговското изречение и едно от най-главните положения на *„Науката на Производителността“*.

В нашите дни човек, непреклаящ се пред *Времето*, дълго не ще се хвали със своето здраво и крупно положение като търговец.

В някои китайски провинции единицата на времето е 15 минути и часа се разделя само на черти.

В напредналите културни страни единицата на времето е 1/₅ част от секунда. Цялата секунда се смята като твърде продължително време за губене.

Добролюб.

са произвеждали годишно близо *80,000 кгр. пашкули*. Производството се ограничаваше само в градовете. Важеше като занаят и занимаване на жените, момите (девиците) и децата — до като тия стопански фактори, *чиято работа не се е търсила* (не е струвала пари) нито като търговия, нито като занаят, нито за индустрия. Като такава тя беше само домашна, къщна производителност, от която една част се жертвуваше за *собствено* домашно употребление в тъкани и везмо, а другите части се продаваха в пазара.

„Сега производството е напълно пресъхнало. Войните го одушиха. Черниците са насечени от българите (?! б. н.) и арнаутите за греене при осъждицата от дърва по време на войната. Един прекрасен опит за подновяване на окръжния разсадник в Призрен през 1914 година, е унищожен от арнаутите, като следа от сръбската, култура. След освобождението всичко е оставено в състоянието, което бе заварено от повръщането на войските от солунския фронт.

„Между това отглеждането на *свилените буби* представлява една много полезна работа. От една кутия семе (25 грама) се добива средно 30—40 кгр., пашкули. Пашкулите тъй тогина се продаваха в Италия до 200 динара (210—212 лв. б. н.) 1 кгр. Ако се вземе предвид, че отглеждането на бубите е работа, която се върши между другите работи, като проста занимавка и без никакви особенни парични и материялни рискове около производството — освен кутията с семето, което не може да костува повече от стотина — двесте динара, в такъв случай очевидно е каква загуба е за производството и държавата пресъхването на това *производство* и от небързането да се поднови, да се възстанови.

„Но това не е всичко. Поколението, което взимаше интензивно участие в производството, е осиромашало и е в големи лишения. Дохождат работници, които като нямат от де да видят пример, губят случаите да изучат работата около производството. Само едно малко вакжснение ще бъде достатъчно да заличи всички виждащи се следи от некогашното *производство* и да остави подир себе си слаби спомени за него.

„И тогава, ако частната или държавната инициатива дойде с мисълта да възстанови некогашното богатство и да го обнови, те, покрай разходите за обновата на техническите средства, ще понесът много повече разход за подновяване неговото изучаване и искусно усвояване.“

— ИЗ ЧУЖБИНА.

Будапещенския мострен панаир.

Не отдавна състоя Будапещенския панаир за утледи (мостри, образци, модели) от унгарската индустрия. Представени биха утледи (мостри) почти от всички бранши, повечето в твърде малък обем, защото унгарската индустрия още не е така развита, че да достигне поне своя препроизводителен размер, а и в той случай тя се представляваше в пелените си — в пової обвързаност. Но при все това индустрията от домашни вещи (мебели), дървени, метални и от прежди, единствено с която унгарците до известна степен импонират, бе много добре представена. Същото беше и със салама и с преработването на месото изобще, което в Унгария много от по-ранни години се добре развива. Електрическата индустрия имаше повече свои добри представители: също и индустрията на земеделчески машини и оръдия, чийто артикули и ние сме купували и купуваме в голямо количество преди и след войната. Някои памучни платове, конфекции, бели долни дрехи (бельо), галантерии и кожени стоки бяха изложени повечето за комплектуване на изложбата. Няколко големи изложения на драгоценно изработени кожи показаха, че лукса в Унгария не е още престанал. Детските разновидни играчки, изложени, бяха в няколко „щандове“ (места, положения). От особенно значение е килимарската индустрия, която имаше по-много щандове, с килими и станове за тъкане, на които пред очите на посетителите се тъчеха килими. Това са модели от турански и смирненски килими, които се тук изработват. Също и губерите в разни величини. Правеха впечатление много хубавите (красивите) екземпляри, хубавите мостри и извънредно хубавите съчетания от бои. Тези артикули, при добре организирана износна търговия, би проникнали в цял свят. Интересното за забелязване тук е, че всичкия той напредък в килимарската индустрия се дължи на частната инициатива и на нещо развитата предприемчивост. Килимарската индустрия е от особено значение за Унгария, но тя е бедна и слаба за сега страна за да зансква и намери простор на износа си в целия свят.

Панаира бе слабо посесен от чужденци, защото като износителка Унгария е без значение. За сега тя няма сключени и търговски договори с почти всички съседни държави, които биха могли да консумират някои от произведенията й. Панаира имаше чисто локално значение.

Сърбия.

Сръбското министерство на земеделието и водите е решило, в началото на идущата година да уреди един голем винарски панаир (сајам) на мостри от вина на цела Сърбия. Панаира ще се уреди в Белград и ще демонстрира с вината на Сърбия с цел да запознае външния свят с техните качества и да им намери търсители в странство.

Иностранни житни тържища.

Цена за 100 кгр.

Аржентина.

Пшеница fcs	64	лева	304 —	
Кукуруз	46 25	„	219 68	
Овес	47 25	„	224 37	
Ечмик	39 25	„	178 43	

Чикаго.

Пшеница fcs	62 50	лева	296 75
Кукуруз	48 —	„	238 —
Овес	42 50	„	201 87

Анверс.

Пшеница fcs 91 50 °/₀₀ лв. 430 62

Ню-Йорк.

Пшеница fcs	74	лева	351 50
Кукуруз	88 50	„	377 97
Овес	54 25	„	246 58
Брашно	91 50	„	430 62

Прага.

Пшеница ч. кр.	170	лв.	425 —
Ръж	105	„	262 50
Ечмик	125	„	332 50
Овес	140	„	350 00
Кукуруз нов	125	„	332 50
Брашно № 0	305	„	662 50

Сърбия.

Пшеница динара	440	лв.	422 40
Ечмик	280	„	268 80
Овес	280	„	268 80
Кукуруз нов	275	„	264 10

Яйцата.

Поради поскъпването на лева търсенето не той артикул ослабна съвършенно. Понеже в Швейцария пристиганият са много слаби той поскъпнел до 155 — 160 шв. франка кафез, а в Лондон — 10 юни, и 9 пенса 120 бройки. На нашата пияца се продават 0 78 — 0 80 лева бройка.

Вълната

В Франция. Нотира се аржентинска вълна 15 — 16 фр. 1 кгр., средно качество — 11 — 12 фр., алжирска 5 50 — 5 75, сирийска 7 50 — 7 75 фр. 1 кгр.

В Сърбия. Нотира се: прана 70 — 80, непрана 38 — 40 динара 1 кгр.

Памук.

Цените на памука през миналата седмица в Англия и Америка добиха едно повишение. Но тук, у нас, известни артикули, понеже това, с 10 — 12%, спаднаха по причина на безпаричието.

Манчестер. Пияцата се малко пооживи. Забелязва се едно по-осезено търсене от Шангай и Хонконг. Индия като купувач се държи още доста резервирано. Ситуацията на близкия изток вече подстижва (възбужда) интересуването от стоки. Но Цариград, макар че се нуждае от стоки, няма пари и търси да купи на кредит, а продавачите са разположени да продават само с налични пари. Преждa 32¼ mule twist американ 22½ — 23¼ пенса; 36 twist 22¾ — 23¾ пенса.

Ливерпул. Тържището цялокупно е в очакване известията за състоянието на тази годишната реколта. Термините сделки в американска стока бяха: 15 90 пенса за юни, 16 06 за юли, 14 48 за август, 14 21 за септември, 13 56 за октомври, 13 27 за ноември и 12 80 за декември. Египетски термини 15 50 пенса за юни и до декември т. г. редовно както следва: 15 55, 15 61, 15 67, 15 87, 15 95, 16 05 Фули инд. америк. промпт, 16 00 пенса, F. G. F. Сакеларидис 16 40.

Метали.

През изтеклата седмица цените им се управляваха от състоянието и движението на курса на лева. В началото се забелязва едно спадане от 10 — 12%, сравнително с по раншните цени. В странство се нотират:

Париж. — алуминиум в плочи 710 фр. 100 кгр., мет червена на плочи 574, калай 1510, живак 215, никел 1715, олово 245, цинк 255 фр. 100 кгр., злато чисто 9,900 фр. 1 кгр., сребро 330, платина 53,000 фр. за 1 кгр.

Колониала

През изтеклата седмица в нашата пияца промена с незначителни отеквания почти за всички артикули, с изключение на маслините, които се държат по твърдо, защото в пияцата се намират и ограничено количество.

В странство цените на колониала също ослабнат, но с вярване, че с настъпването на покупателните периоди ще се затвърдят. В Солунската пияца по причина на невъзвярно бързото и доста голямото повишение на драхмата, колониялните стоки чувствително са спаднали. Така:

Кафе Рио А. 1600 др. 100 оки, Рио С 1500, захар американска песок 445, ориз испански глазиран 450, италиански глазиран 420, рангун 270, чер пипер 1200, червен пипер 600 — 700 др. 100 оки.

* * *

На нашата пияца цените, с тенденция за понататъшно падане, съобразно с подобрение на лева, варират, както следва: захар песок 35 20 лева 1 кгр., на бучки 38, кафе типово 63 - 66, ориз женовъ 18, пловдивски 22, пипер чер сингапур 43 — 44, червен 25 — 30, лимонова киселина 116, чай 160 — 170, маслини турски 26, волос 30 — 36, сода бикарбонат 9 50, сода каустик 18 — 19, сапун местен 25, *марсил. каса 680 — 700*, грисини 28 — 30, турски 28 — 30, рафия 14 — 15, син камък 17 — 18, нишадър 35 — 37, кристален 45 — 46, дървено масло 48 — 52, сусамово 42, слънчогледово 42, цилиндрово 21 50 — 22, *сол анхиялска* 3 50, атанасийовска 3 85 лева килограма.

Железария: *ламарина галванизирана*, 22 л., негалванизирана 11, цинк 30, мет 70 — 73, стомана Графтури 25, *бело тенеке* 90 либри каса 850, 108 либри 950, тел бодлива галванизирана 17 5, обикновен. галванизирана 21, калай 145, обло желязо 6, чемберлик 8, шина 3, гвоздеи 12, олово 21, меко желязо 8, за плочи 6 50 — 8.

ПИЯЦАТА

Варна, 19 юни 1923 г.

За пияцата сме заставени да повтаряме едно и същото: в нея няма нищо радостно и нищо такова, което да състави интерес за четеца — застой тровен, криза ужасна, дух отпадная борещ се с отраженията на чертаещето се не добро бъдеще за търговията, ако бъде следвана досегашната политика на правителството: *много да вземе, до голо да съблече, а нищо да не даде;* дух борящ се с призраците на безисходността, с троянните миражи на общото сгромолясване на търговията, идещи от тежката парична криза. Няма търговец веч, който да не губи половината, макар, от състоянието си само от два месеца насам; няма търговец, който да предвижда нещо успокоително за себе си от това, що става около него. Застоя е такъв, че и без пари некой да даде стоката си, никой не би доближил до нея. Застоя, следователно, не е само от ония явления, които са станали нарицателни в санците на всички. Застоя в един голем дял се дължи на факта, че потребителя се е до крайност обедняричил.

Възлагат се особено големи надежди на новото правителство да направи онова, което от него зависи, да се разбият ледовете, търговията да потрегне и света да се съживи да се раздвижда, защото у никого готово не остана.

Бургазската пияца.

18 юни 1923 год.

И през изтеклата седмица пияцата продължи да е тиха. Сезона на жетвата се откри и неговото жъртвено състояние още единъж се подчерта. Търговците казват: „имаме сега доста време и възможност да проверим какво имаме и на какво можем да разчитаме в предстоящата кампания.“ За сега те могат да се отдадат, освен това, и на почивка, като се подчинят на общото съвладение от безпаричието положение и страната, понеже за никаква дейност не е възможно да се мисли. Нека ни е позволено да подчертаем, че Бургаз не помни в никое време да е имало безпаричие като сегашното и застой като тоя, който веднага, неочаквано, настъпи като последица от спирането на износа на храните и пр.

Знае се вече, че от два и повече месеци търговията с житни храни тук е спряна. Износ абсолютно никакъв няма и цени за износ няма. Стават дребни продажби от готовите стоки — жиннца и кукуруз — само за вътрешна консумация и купувачи са общината в Бургаз и мелниците наоколо.

Сделки за тия нужди стават върху цени: жиннца 1 кгр. 4 — 4 20 л., Кукуруз — 3 — 3 20, от стифовете и хамбарите, а от кола:

Жиннца 1 кгр. 3 60 — 3 90 л., кукуруз с кола не пристига.

На разни теми.

Блмиранните от сесията на Варнен. Търг. Камара.

Професорите от Варненската Академия и бюрото на Варненската търговска камара, в 4 бурни заседания от 30 V до 4 VI беха успели, чрез сериозни личности посред членовете на камарата, да изтръгнат едно решение не само обидно за нас, но и дескредитираще вестника ни, като търговско предприятие, с езика и формата, на която е написано. Целта им беше с това решение да направят диверсия по фактите и мислите, неколко кратко изложени в вестника ни за тяхната дейност, просветна в университета (Академията) и чиновническа и служебна в Камарата. Те побързаха да използуват това решение чрез печата за да ни нанесат морален удар и материална щета, за каквито отдавна се домогваха, без обаче да са получили мандат да напишат решението с езика и мотивите, каквито то съдържа и, главно, без да получат мандат да му дадат гласност, а най малко — чрез печата.

Независимо, обаче тая мала на членовете на камарата, които с вота си са желаели да извършат само една домашна работа, която не ги прави отговорни и пред съдилищата, понеже като решението им не добие публичност, но професорите съставляващи редакционен коми-

тет на „Ик. Известия" и бюрото извжршили противното.

По повод на това, формализираните в болшинството си г. г. членове решили да бламират провинените бюро и професори. И започват да реагират по един много чувствителен за бюрото и професорите начин. Като пжрва мерка, забраняват ректора на Академията да е директор и на средното тжрговско училище и обратното; второ, лишиха от право професорите да взимат от студентите изпитни такси и пр., и вжобще, сждадоха атмосфера да почувствуват професорите и бюрото, че не се радват с доверието, което беха прибжрвали крадишком да оповестят чреа печата, и чреа с стотици писма до тжрговските камари до разни учереждения и частни лица, които са отвратени от маниера и еаика в решението. Много от членовете в разгара на разисканията нарекжха професорите „алчни," а членовете на бюрото „без огледни угодници на всички прищевки."

Всички професори се сжбраха и in corore се явиха в сесията да заявят, че ще си даджт оставките. Каза им се недвусмисленно: „дайте ги!" Некои лично поискаха от Календжиева да прояви тая доблест — да си даде оставката и да даде мир и спокойствие на камарата. Бюрото, изпаднало в тупик, на 14 юни подава оставка, защото се сметна бламирано, както бе и фактически. Оставката се приема. Определя се избор за ново бюро. Размахва се Петко, вернин сподвижник на Екимова: „бе аман, бе заман, ревил ще станем пред харата на край време, когато мандатите ни веч са изтекли; ако нещете Екимова, поне другите изберете; те веч не ще вжршат грешки. Разплаква се Костадин: „аз, аз . . . толкова голем тжрговец . . . аз, който я ще видя, я не ще видя вече тоя пост, да си ида угорчен, да си ида обиден — това е смжрт за мене! Прошка, моля, прошка за мен и за Георги! Ние сме невинни. Душата на всички злини е Екимов! Нещем го и ние".

Така, за наказание на бюрото, козел отпущение стана Екимов, който не се преизбра; но всичките вжпроси за кризата между бюрото и професорите, от една страна, и между угорчените доблестни г. г. членове на камарата—от друга, останаха открити, остана помежду всички голема пропаст. Те тепжрва ще разчистват сметките си, ако бждат преизбрани и се вжрнат в XXIX-та сесия.

И ние мислим, че, ако още по-миналата година, когато Календжиев обиди едного от най-просветените членове, а миналата година, когато Екимов нанесе тежка обида на едного от най-доблестните членове, г. г. членовете беха рекли да обуздаят тия двама господиновци, които са ядката на всичките раздори, даже и между нас и бюрото на камарата не щеше да се довежда тя до положението, чрез бламове, да вждворява ред в себе си.

ХРОНИКА

— **Конгреса на тжрговските камари** е определен да стане тази година в Бургаз на 22 юли.

— **Тжрговците**, излагани на издевателства от страна на работничеството и до разорение експлоатирани и злоупотребявани от него, повдигат вжпроса и настоятелно искат да се ревизират и поправят несправедливостите в пристанищните тарифи и правилници, които беха тежко бреме за тжрговията чреа всичкото време от управлението на падналия режим, а остават такива още и сега.

— **Бжлгарския Индустр. Сжюз**, вследствие снетото политическо и икономическо иго, което гнетеше на целия стопански живот, отправя своя прочувствен призив кжм всички творчески сили в страната, при свободата, която пак ги озари, да не забравят, че новата ера ги зове да положат максимума от усилията си за поправянето на разрушеното, разнебитеното и безполезно прахосаното. Напомня се за изнемогването на обществото от условията, в които то е поставено да живее; напомня се за тежкото бреме, което тежи навсека една от производителните сили и зоват се стопанските фактори, „дори, с жертви *от техна страна, да направят всичко за да се намали това бреме*" Никога джлгжт не е бил така повелителен кжм стопанските фактори да се вслушат в тоя зов и да положат максимума от усилията си да свалят от гжрбжта народен тежкото бреме, оставено му в наследство от един всеразрушителен режим, чрез грабителството, разхитителството и разврата.

— **Бургазското професионално тжрговско Д-во** е направило два пжти постжпки пред Бжлгарски Тжрговски Сжюз за свикването тжрговски конгрес. Утре или други ден то вжзнамерява да свика общо сжбрание на дружественните членове да вземат решение за потретване на поканата кжм Б. Т. Сжюз. Ако последния, в определен срок, не вика конгреса, Бургазското Тжрговско Д-во, под натиска на тжрговския свят от бург. камарен район, на своя глава ще свика конгреса за обсждане всички наболели вжпроси преди и след падането на земледелското правителство, което бе турило тжрговията в вериги.

— **Лице меродавно** от сжюза на кооперациите, които не допусна в миналото време да се смесят неговите сжюзни кооперации с земледелските, ни заяви, че той не ще приеме в сжстава си, освен ония от земледелческите кооперации и синдикати, които, като ликвидират с миналото си, докажат в разстояние поне на шест месеци, че делата им сж чисти и че вжприемат сжюзните принципи и уставни наредби безрезервно и, предварително, като се очистят от всички опартизанени свои членове, които би внесли раздори в сжюза" Провадийската кооперация „Общ Подем" бихме я веднага приели, защото тя се бори против разврата от горе" — каза сжюзния г-н.

— **С промената на правителството**, раздвижило се е пристанищното работничество да смения и обновява водачите си, като се приспо обява то кжм една, то кжм друга партия, с явна цел да намира закрила и упора на интересите си вад гжрбжт на некоя от партиите и чрез партиите да налага исканията си. Десетия ден е веч, откато бургазското пристанищно работничество прави сондажи чрез поставени лица, да знае коя от партиите ще го вземе на страната си, обаче никой от партиите не му се поддава.

— **През митницата** в Бургаз, в април т. г. са изнесени стоки 10, 397, 382 кгр., 100 куб. м. джрва и 376 глави добитжк за обща сума 139, 622, 579 лева. Износа по джржави е направен в Италия, Турция, Германия, Чехословия, Франция, Белгия, Гжрция, Сжед. Щати, Холандия, Египет и Тунис.

— **Мораториум** е дал министерския сжвет на всички задджления за 10 дни, начиная от 9 юни т. г. По задджленията, сроковете на които сжвпадат помежду 9 и 19 юни, включително последния мораторенден е 29 юни включително.

— **Министерството на тжрговията** е изискало списжци на всички тжрговски, индустриални и банкерски кжщи от камарните райони в царството, да ги изпрати в странство на легациите, тжрговските камари, консулствата и др., да се знаят и служат на опжтване на чуждите тжрговци в сношенията им с нашата страна по работи от тжрговски, индустриялен и банков характер.

— **Министерството на вжнишните работи** сжобщава, че според установения ред в тжрговията на Унгария, от тая последната може да стане износ на стоки само като се изплаща техната стойност *не с унгарски корони* а с *чужда валута*. За това всеки бжлгарски тжрговец, който поржчва стоки от тая джржава, ще трябва да си прави сметката за изплащане с *чужда*, а не с *унгарска* валута.

— **В Брно (Моравия)**, ще се открие от страна на Чехословашките сжюзни фабрики за земледелски машини и орждия изложба, която ще трае от 5 до 15 август т. г. Сжюза е взел всички мерки в изложбата да бждат представени всички наймодерни машини, които са в употребление в сегашно време.

— **В Бандоенг**, на остров Ява Халандска Индия, от 28 юли до 12 август т. г. ще стане четвжртия годишен интернационален панаир на всякакви тжрговски производства, машини, уреди и пр., които ще бждат приемани за излагане без всякакви резерви! Поканени са да участвуват всички джржави.

— **Канадска подвижна изложба.** Преди няколко месеца Франция за да развива по-близки стопански отношения с Канада, бе предприела една изложба на своите индустриални произведения в Канада. Сега пжк Канада урежда сжщо такава изложба в Франция и тя ще трае от юни до декември т. г. Тази изложба се отличава от другите с това, че ще бжде подвижна, т. е. ще бжде вместена в един влак и ще обиколи всичките по важни градове и места в Франция. В последните два месеца изложбата ще се намира в Париж.

— **На 24 т. м.** ще се произведат избори за проверителен и управителен сжвети на „Варненската популярна банка, на местото на отстраненитe такива по сждебно постановление. Ще е престжпно от страна на оня, който би се опитали да правят партизанство и дребнава политика от тоя избор и да избират не лица за повдигане кредита на банката, а за отмжщение на минали виновници.

Отново е определено телеграмите за странство да се таксуват по курс 1500 лева книжни за 100 лева златни.

Внеса на стоки през Бургазката митница в м-ц Февруари т. г. вжлиза на 8,855,174 клг. на костува сума 115,924,901 лева. От тоя внос Бургазката митница е обезмитила стоките само за 91,027,141 лева, а за останалата сума от 24,897,760 лева обезмитването е станало в други митници. Независимо от тоя сточен внос, джржавата е внесла през сжщата митница 12190 кгр. бандероли на стойност 100 милиона лева.

Обржщаме вниманието на ржководящите лица от Бжлгар. Тжргов. Сжюз, че експортерите на всички изписани артикули: ажрнени храни, брашна, добитжк, кашкавал, сирене, джрва, вжглища, птици, яйца и пр. с нетжрпение чакат свикването тжрговски конгрес в София, да си уяснят положението и да узнаят тжрговската и икономическата политика на настоящето правителство.

В Русе е открит пазар за пашкули по разрешение от министра на тжрговията. Той веч е в разгара си.

Като всекога, и тази година италиянски тжрговци се интересоват от нашите пашкули. Те са веч запитали в София чрез Италиянската Тжрговска камара да се осведомят за реколтата, а други веч са и дошли в Бжлгария за закупване пашкули.

Нашата Земледелска Банка, чрез клоновете си в Хармanли, Тжрново Сеймен, Любимец, Свиленград, Орта-киой, Станимака, Пловдив, Борисовград, Хасково, Вратца и Плевен, ще закупва и през настоящата кампания пашкули, за което централното управление е дало специялни нареждания и е отпуснало специялни кредити.

Д-р Несторов, който бе обявил, че от 19 того ще почне да дава сеансите си пред бургазката публика, по независящи от него причини, отлага сеансите и сказките си за друго време, за което с нови обяви ще разгласи.

— **Железопжтната линия** Алиександрово — Видин, която е окончателно свжршена, ще се открие и тури в експлоатация на 1 юли т. г.

— **Облагането с данжци** до сега ставаще, по познати сжображения от падналото правителство, не по *обективни* данни, а по усмотрение основано на „субективни" елемент, т. е. ако данжкоплатеца е „чужд" или „наш". Разпоредено е да не става вече облагането с взимането в вид „субективни" елемент.

— **Внимание граждани!** Властта днес се представлява от най-добрата и най-много калената интелигенция. Оставете я сама да довжрши делото на избавлението. Откажете се от всички ходатайства, които спжват вжрвежа на работата ѝ. В времена, като настоящето, що преживяваме, никой не е друго, освен гражданин — нема братя, нема синове, нема бащи, нема роднини, нема близки, нема приятели. Има само взаимен джлг да се сждействува на властта да вжтанови нормален, мирен, спокоен живот — да пресее през сито всички злосторници и да ги накаже по заслугите им. Само по тоя начин ще се превжзпита народа ни и ще тржгне в пжтя на вжзвеличването. Защо ви са братя, синове, бащи, роднини и т. н. злодейци? Каква гордост, какво щастие са за вас те? Оставете свободна властта да ги поправи и нареди наред с добрите граждани. Лошите си деца вие не наказвате ли?

Бжлгарско Акц. Винарско Д-во „ГРОЗД" — Бургаз.

БАЛАНС

на Бжлгарското Акционерно Винарско Дружество „Грозд" в гр. Варна, за операционната 1922/23 год. сключен на 31 март 1923 г.

АКТИВ			ПАСИВ		
Каса	30267	25	Капитал	1000000	—
Стоки	2976856	55	Запасен фонд лв. 125000 —		
Недвижими имоти	64388	—	Специал. „ „ 157712 50	282712	50
Движими имоти	65235	20	Безсрочни влогове	1351484	10
Длжници от стоки	260424	95	Безлихвени сметки	200000	—
Неуредени акции	4600	10	Акцепти	453415	—
Депозити	62000	—	Дивиденди за 1914/22 непоискани	12405	—
Сждебни разноски	600	—	Изплатен инвентар, подлежащ на поржщане	21845	20
Портфейл	258380	—	Гаранции	62000	—
			Кредитор	32657	10
			Лихви и комисиони за 1923/24	9375	—
			Печалба за разпределение	296858	15
	3722752	05		3722752	05

ПЕЧАЛБИ — ЗАГУБИ

за операционната 1922/23 год. на Бжлг. Акц. Винарско Д-во „Грозд" вжв Варна, сключен на 31 март 1923 год.

Заплати служащи, работници, канцеларски. осветление, отопление, гербов сбор, застраховки, реклами, благотворителност и др.	969636	85	Печалби от стоки	1655256	15
Данжк сгради, патенти, акцизи и вржхнини	105060	95	Наем от буфета и помещението	6800	—
Лихви	354894	50	Лихви от дружествения капитал	66927	40
Мито за увеличаване капитала	7500	—	Разни	37825	45
Безнадежни длжници	12896	—			
Резервир. данжк за 1922	100000	—			
Амортизация недв имот движ.	1992	—			
Лихва и комисиона за превеждане портфейла кжм 31 март 1923 год.	8596	55			
Гантиеми сжгласно чл. 53 от устава	9375	—			
Дивидент за 10000 акции за 1922 год.	33465	05			
За отнасяне кжм резервния фонд	150000	—			
	13393	10			
	1766810	—		1766810	—

ДОКЛАД

от Проверителния Сжвет на Бжлг. Акц. Винарско Д-во „Грозд" до Господа акционерите на сжщото Дружество

Господа Акционери,

Сжгласно чл. 202 от тжрговския закон и чл. 34 от устава на Дружеството, като Ви явяваме, че всички операции в Дружеството за операционната 1922/23 год. са извжршени според Дружествения устав и решенията на Управителния Сжвет и записани редовно в Дружествените книги, от които са извлечени баланса и сметката „Загуба и Печалба", молиме удобрението им и освобождаването от отговорност Управителния Сжвет за действията му за през сжщата операционна година.

гр. Варна, 20 май 1923 год.

Проверителен Сжвет: П. Баев, М. Ковачев